

Strasbourg, 2020. április 8.

TÁJÉKOZTATÓ A MEDICRIME EGYZEMÉNY ALKALMAZÁSÁRÓL A COVID-19 JÁRVÁNNYAL ÖSSZEFÜGGÉSBEN

A [Medicrime Egyezményt](#)¹ aláíró felek Bizottságának értékelése szerint a koronavírus világjárvány (COVID-19) rendkívüli kihívások elé állítja a hatóságokat az Európa Tanács tagállamaiban és más országokban is. Speciális és intenzív kihívásokkal kell szembenézniük a különböző területeken dolgozó munkatársaknak. A közegészségügyi rendszer és az egyéni egészség védelme nemcsak az egészségügyi szakembereken és szolgáltatókon múlik, hanem mindazokon, akik hozzájárulnak a közegészség védelméhez az egészségügyi termékek hamisításával és hasonló bűncselekményekkel szemben.

Az Európa Tanács tagállamainak és az Egyezményt aláíró részes államoknak (a továbbiakban: tagállamok) elsődleges feladata az, hogy minden lehetséges intézkedést tegyenek a közegészség védelme érdekében a Medicrime Egyezmény rendelkezéseinek alkalmazásával, összpontosítva azokra a bűnözői magatartásokra – köztük a bűnözői hálózatokra is – amelyek a jelenleg fokozott terhelés alatt álló egészségügyi rendszerek sérülékenységét próbálják kihasználni. A Medicrime Egyezmény részben elvileg az olyan, közegészségügyet fenyegető helyzetekre és pandémiás válságokra való tekintettel született, mint a jelenlegi COVID-19 világjárvány.

1) A Medicrime Egyezmény keretrendszere biztosítja a tagállamok számára erőforrásai egyesítésének lehetőségét a jelenlegi körülmények – különösen a bűncselekményekkel összefüggő magatartások – kezelésére a közegészségügy védelme érdekében. A Medicrime Egyezmény rendszere kifejezetten alkalmas a COVID-19 világjárvány hatásai által okozott jelenlegi kihívások leküzdésére. **A tagállamokat emlékeztetni szükséges az Egyezményből folyó, ezzel összefüggő kötelezettségeikre**, miközben megválasztják a joghatóságuk alá tartozó közegészségügy és ebből következően az egyének egészsége védelmének leghatékonyabb módját.

2) **A tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk a WHO világjárvány elleni küzdelemmel kapcsolatos irányelveit**, valamint a nemzetközi sztenderdekkel összhangban lévő **nemzeti egészségügyi és klinikai irányelveket**. **A közegészségügyi rendszerek hiányosságai** – különösen az egészségügyi termékek és az egyéni védőeszközök hiánya – máris tragikus esetekhez vezettek, és **a bűnözőket arra ösztönzik, hogy hamisított egészségügyi termékek forgalmazásával használják ki a rendszer e gyengeségeit**. Ezek közé tartoznak a szándékosan nem megfelelő minőségben előállított gyógyszerek és orvostechnikai eszközök, védőmaszkok és gyorsteszték, amelyek eredeti funkciójukat nem tudják betölteni. Ezek azért veszélyesek, mert a betegség kimutatásának és megelőzésének hamis ígérétét keltik, vagy akár megtévesztő módon a vírus kezelésére alkalmasként tüntetik fel őket.

3) Ebben az időszakban kulcsfontosságú az egészségügyi termékeket mind a magánszemélyek, mind a közegészségügyi rendszer számára kínáló online platformok felügyelete. A magukat kiszolgáltatóknak és sérülékenynek érző személyek bármilyen forrásból megkockáztathatják hamis védőmaszkok, gyógyszerek vagy gyógyászati segédeszközök beszerzését. **A tagállamoknak együtt kell működniük a hamis egészségügyi termékek forgalmazási láncának megszakítása érdekében**, történjen a csere akár a tagállamok között, akár egy tagállam területére irányulóan és/vagy egy tagállam területén keresztül.

4) **A hamisított egészségügyi termékek kereskedelmének felderítéséhez és leállításához a személyzet rendelkezésre állása szükséges a kulcsfontosságú pozíciókban**. Ez kihívást jelenthet azokban a tagállamokban, ahol csak a létfontosságú szolgáltatások működése megengedett. A létfontosságú

¹ Az Európa Tanács egészségügyi termékek hamisításáról és hasonló, közegészségügyi veszélyt jelentő bűncselekményekről szóló Egyezménye, CETS No.211, 2011. október 28., Moszkva.

szolgáltatás nem mindig tekinthető olyanak, mint amely a hamisított egészségügyi termékek felderítését biztosítja. Ez kockázatot jelent az emberek életére és a közegészségügyi rendszer működésére.

5) **A tagállamok egészségügyi rendszereitől és a létfontosságú egészségügyi termékek forgalmazási láncaitól való jogosulatlan eltérés megakadályozása elengedhetetlen annak érdekében, hogy megelőzhető legyen a bűnözők által a hiányosságok kihasználása és a COVID-19 járvány áldozatainak kárára történő jogtalan profitszerzés.** A tagállamok szabályozott egészségügyi termékellátási rendszerei jelenleg fokozott terhelés alatt állnak. A jelenlegi forrásaikkal és kapacitási szintjükkel nincsenek olyan helyzetben, hogy időben felderítsék a jogsértéseket és ezzel megakadályozzák, hogy az emberek az egészségügyi termékek hiányából vagy a nem megfelelő és kockázatos feltételek és körülmények között tárolt és illegálisan forgalmazott egészségügyi termékek beszerzéséből fakadó egészségügyi kockázatoknak legyenek kitéve.

6) Gondoskodni szükséges arról, hogy a hamisított egészségügyi termékek egészségügyi ellátásba való beszivárgásának és az egyénekhez való eljutásának megelőzése érdekében tett fellépésnek ne legyen hatása a fogyasztók számára elérhető egészségügyi termékek jogszerű forgalmazására. Ehhez **szoros együttműködésre van szükség a nemzeti ügynökségek és szolgáltatók között.** Hasonlóképpen, **az egészségügyi szakembereknek és az egészségügyi szolgáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy nem szereznek be egészségügyi termékeket nem ellenőrzött forrásokból.** A hamisított egészségügyi termékek beszerzése nem oldja meg a kapacitási és ellátási hiányok problémáját, de fokozott egészségügyi kockázatot jelent a közegészségügyi rendszer és a lakosság számára.

7) A tagállamoknak a pandémiás válság elmúltát követően is folytatniuk kell az egészségügyi termékekkel kapcsolatos bűncselekményekre is kiterjedő bűnözés bizonyítékainak összegyűjtését. Sok esetben ez túl későn történik, mivel a bizonyítékok eltűnnek. Az online linkek – ha még elérhetőek – nehezen követhetőek az elkövetőkhöz, és valószínű, hogy az egészségügyi termékeket is felhasználják vagy megsemmisítik. **A bűnözés megelőzése vagy felderítése érdekében tett proaktív fellépés most kihívást jelenthet, ám nem mellőzhető.** A jelenlegi körülmények ideálisak a bűnözők számára a rendszerek gyengeségeinek kihasználására, és ez káros hatással van a közegészségügyre, az egyének jólétére és sok esetben az életükre is. A Medicrime Egyezmény hatálya alá tartozó bűncselekményekben résztvevő bűnözők leleplezése visszatartó erejű lehet a jövőbeni járványok és világjárványok esetén is.

8) Más országok bizonyítékokat kérhetnek a tagállamoktól és fordítva. Az elszigetelt próbálkozások most nem vezetnek eredményre. **Valamennyi ország hasonló helyzetben van, ezért folytatni szükséges és tovább kell erősíteni mind a hazai, mind a nemzetközi szintű együttműködést.** Következésképpen a büntetőügyekben folytatott nemzetközi együttműködést is haladéktalanul és a lehető legszélesebb körben kell végrehajtani.

9) **Tájékoztatást kell nyújtani az áldozatoknak a hamisított egészségügyi termékek egészségükre gyakorolt hatásáról.** Ez az információ elérhető a tagállamokban. Számos esetben azonban előfordulhat, hogy egy másik tagállamtól kell azt beszerezni. Az áldozatok jogait most kell figyelembe venni, és nem akkor, amikor már túl késő lesz vagy már sokkal nagyobb kihívást jelent az információszerzés.

MEDICRIME Convention

Action against Crime
Department

www.coe.int/medicrime

